

Michal Čunderle

Posudek vedoucího diplomové práce Markéty Štauberové

Hlas autority: aplikace psychosomatického přístupu v seminářích hlasové přípravy specifických skupin

Markéta Štauberová odevzdala velmi solidní diplomovou práci, v níž se zabývá tím, co je jí poslední dobou blízké a čím žije: totiž prozkoumává možnosti, jak učit hlasu takové vzorky skupin, jakými jsou vojáci v záloze, ochotníci a pedagogové. Markéta má blízko jak ke hlasu, tak k učení, tak ke všem třem tématům, jejichž nositeli jsou příslušníci zmíněných skupin.

Prvních cca třicet stránek věnuje diplomantka psychosomatické práci s hlasem. Přehledně a srozumitelně vysvětluje praktické i ideové zázemí výchovy k hlasu na katedře, a jak tomu sama rozumí. V oborové literatuře se pohybuje s lehkostí, hlavními autoritami jsou jí Ivan Vyskočil, Přemysl Rut, Libuše Válková a Ivana Vostárková. Sama je s to přispět konkrétními příklady z praxe (blondřatá Faeřanka u piana, faerští námořníci s kytarou a rybí polévkou na plachetnici, finská výuka hudby, lingvistické či pedagogické podoteky apod.).

V dalších kapitolách nás důkladně zasvěcuje do svých seminářů s oněmi specifickými skupinami, přičemž se dozvíme, co a jak si Markéta připravila předem, jaká byla realita a jak ona i účastníci seminář vyhodnocovali. Zprávy z těchto experimentů jsou poctivé a otevřené, nezastírají ani rozpačitější momenty. Pozoruhodné jsou její postřehy a poznatky z vojenského prostředí, které – troufám si říci – není pro katedru z hlediska psychosomatiky právě tím typickým a známým. Mám tím na mysli promluvu velitele před nastoupenými vojáky, střelecký výcvik a simulaci bojové činnosti, kdy je hlas dominantním komunikačním nástrojem. Zajímavá jsou rovněž diplomantčina srovnání pořadové přípravy v USA a u nás, doložená četnými internetovými video-odkazy, anebo její rozbor velitelského hlasu a povelu.

Pokud jde o amatérské divadelníky anebo mladé pedagogy je našinec samosebou blíže domovskému pocitu, věci zpřítomňované diplomantkou mu připadají prostě známější. Ať už jde o to, přivést snaživé ochotníky k tomu, aby (tak moc) nehráli, či o obligatorní kritiku současného stavu českého školství (jakkoli její potkání s alternativními cestami jistě naději vzbuzují).

Zdá se, že Markéta Štauberová směřuje ke svým tématům a skrze ně ke svému sebepojmenování jaksi přirozeně a cíleně. Od lingvistiky a pedagogiky přes službu vlasti k autorskému herectví. *Jedná se ve všech případech o světy, do kterých patřím, o role, do kterých vstupuji, a tak je tento text vlastně nakonec především o mně.* (s. 12) Markéta je ve fázi, kdy se jí tyto zdánlivě mimoběžné směry protínají a spojují. Markéta si tuto synergii již nějaký čas uvědomuje a aktivně pracuje na jejím dalším prohloubení. Jednak ji čekají další studia, jednak připravujeme mezi ní a katedrou další spolupráci. Markéta také potvrzuje tendenci, která se dle mého odhadu na katedře projevuje poněkud silněji (či vědoměji či připraveněji) nežli dříve: studenti nestudují jenom u nás, ale předtím, souběžně anebo potom i na jiných univerzitách a nějakým způsobem je to mimo jiné přivádí k vlastní, často experimentální pedagogice. Byl bych rád, kdyby tato tendence nadále pokračovala, ne-li vzrůstala, a kdyby tito naši absolventi zůstávali s námi v kontaktu, ať už v rámci doktorandského studia, či mimo ně. Nejen proto, abychom o sobě věděli, ale aby to mohlo být ku prospěchu a snad i úspěchu obou stran.

Hlas autority Markéty Štauberové jednoznačně doporučuji k obhajobě a navrhuji vysoce pozitivní ohodnocení.

Jako doplňující otázku k obhajobě nabízím tuto: V čem diplomantka vidí limity, popř. dokonce rizika, psychosomatické výchovy (nejen) k hlasu, jak se praktikuje na KATaP. V čem je, anebo není, přenositelné jinam.

Doc. Michal Čunderle, Ph.D.

V Červené Vodě dne 18. září 2020